

Anneleri Madde ve İlaç Bağımlısı Olan Yenidoğanların Sorunları

Dr. H. Tolga Çelik

Madde kullanımı ve ilaç kötüye kullanımı bağımlılık yapmasına bağlı yıkıcı hukuksal, sosyal ve maddi sonuçlarının yanı sıra ağır sağlık sorunlarına ve hatta ölüme neden olabilen ciddi bir toplumsal sorundur. Ülkemizin yasadışı maddelerin geçiş yolu üzerinde bulunması, ne yazık ki toplumumuzun giderek artan oranda bu maddelerin pazarı haline gelmesine neden olmaktadır. Ülkemizde bu konu ile ilgili geniş çaplı istatistik veri bulunmamaktadır. Gelişmiş ülkelerde madde kullanımı ve ilaç kötüye kullanımı gelişmekte olan ülkelere göre daha yaygındır. Kadınlarda bu sorunun gebelik sırasında da devam etmesi bebekler üzerinde de geçici ve kalıcı bazı bazı sağlık sorunlarına neden olmaktadır. Gebelik sırasında madde kullanımı gelişmiş ülkelerde yaygındır. Amerika Birleşik Devletleri'nde 2011 yılında yapılan bir istatistiğe göre hamile kadınlarda sigara, alkol ve yasadışı ilaç kullanımının, sırasıyla % 17.6, 9.4, 5 oranında olduğu tahmin edilmiştir.

Yeterli destek tedavisine karşın, ciddi NYS semptomlarını gösteren bebeklere farmakolojik tedavi verilmesi gerekir. Farmakolojik tedaviye başlanması ve kesilmesi, bazı merkezlerde puanlama sistemine ve belirli protokollere dayanmaktadır. Farmakolojik tedavide ilk seçenek olarak opiat grubundan bir ilacın başlanması, bununla kontrol altına alınamayan ve ikinci bir ilacın eklenmesi gereken ağır vakalarda da fenobarbital ve klonidin kullanılması önerilmektedir.

Anne ve bebek, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve birden fazla madde-ilaç kullanım bozukluğu gibi eşlik edebilecek diğer riskli durumlar bakımından değerlendirilmeli ve gerekli tedaviler verilmelidir. Madde kullanımı ve ilaç kötüye kullanımı olan tüm anneler psikiyatrik tedavi ve cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar gibi eşlik eden diğer hastalıkların tedavisi için gerekiyorsa daha büyük merkezlere sevk edilmelidirler.